

Advies aan commissie Bestuur		Uw contactpersoon C.J. Borst AD/STG
Tbv commissie Bestuur d.d	24-06-2024	Doorkiesnummer +31 235143032 commissiebestuur@noord-holland.nl
Rekeningencommissie		
Datum commissievergadering	03-06-2024	
Onderwerp: Jaarstukken 2023 en verslag van de accountant		10 juni 2024 1 4

Advies Rekeningencommissie:

Jaarstukken 2023 en verslag van de accountant

Uittreksel van het concept-verslag Rekeningencommissie 6 juni 2024:

Jaarstukken 2023 en verslag van de accountant

Jaarstukken 2023 en het verslag van de accountant en de bestuurlijke reactie accountantsverslag

Toelichting

In de jaarstukken 2023 legt het college verantwoording af over het resultaat over het jaar 2023. De accountant heeft de controle over de jaarrekening 2023 afgerond en heeft hierover gerapporteerd in een conceptverslag van bevindingen. Het college heeft een bestuurlijke reactie geschreven op het accountantsverslag. Deze is afgelopen woensdag bij de stukken gevoegd. Aanwezig zijn de heren Killeen en Dubbelman van Publiek Belang Accountants en zij zullen een toelichting geven. Vervolgens zullen zij vragen beantwoorden en waar nodig zullen het college, Financiën en Concern Control bijdragen aan de beantwoording.

De **voorzitter** geeft het woord aan de heren van Publiek Belang Accountants.

De heer **Killeen** geeft een toelichting op het conceptrapport en benoemt de highlights. De financiële positie van de Provincie is goed, met een sterke reservepositie en voldoende middelen om een aantal belangrijke beleidsdoelstellingen op te pakken in de komende jaren. De jaarrekening heeft aan leesbaarheid gewonnen en dit geldt ook voor de investeringskredietstaat. De rechtmatigheidsverantwoording is binnen de Provincie tijdig opgepakt. Complimenten daarvoor. Dit is onder andere te danken aan een goede interne controle. De procesbeschrijving en risicoanalyses zijn door de jaren heen steeds beter geworden. De frauderisicoanalyse is solide. Onzekerheden in de spendanalyse zijn weggenomen en de inhoudelijke kwaliteit is verbeterd. Een aandachtspunt is het tijdig opstellen hiervan, zodat bijsturing mogelijk is. Tot slot heeft een betere analyse van incidentele baten en lasten geleid tot verbeteringen in de jaarrekening. Als het overzicht goed leesbaar is, is de financiële positie van de Provincie beter in te schatten. Aandachtspunten: Het is belangrijk om de jaarrekening, die ter controle wordt aangeboden, te verstrekken op het moment dat alle bekende correcties al zijn verwerkt. Als de P14-boeking er niet bij zijn, dan is het lastig om het resultaat dat in de jaarrekening staat op een goede manier bij de controle te betrekken. In het overzicht van de reserves zaten erg veel

correcties in P14. Ter verduidelijking: P14 gaat over periode 14, dit zijn boekingen die bij het opstellen van de jaarrekening nog zijn gemaakt in de administratie en die ook bedoeld zijn om in de definitieve jaarrekening te verwerken.

Een ander aandachtspunt is de inrichting van de IT-omgeving. De heer **Killeen** benadrukt dat dit geen rol speelt in de huidige controleaanpak. Na onderzoek bleek dat de IT-maatregelen in dit proces onvoldoende betrouwbaar zijn. Daarom is deze aanpak voor de controle losgelaten. Er is afgesproken met de Provincie dat deze tekortkomingen worden opgelost en dat de accountant opnieuw een IT-audit zal uitvoeren. Indien dit efficiënter blijkt te zijn, zal de controlestrategie mogelijk worden aangepast.

De SiSa-verantwoording in het rapport toont steeds meer regelingen, wat betekent dat er steeds meer moet worden voorbereid. De accountant is van mening dat het wenselijk is als het aantal regelingen wordt verminderd, omdat dit onevenredig veel werk en tijd kost.

De primaire registratie van opbrengstenstromen van de Provincie. Een centrale registratie waar de volledige verantwoording van bijdragen en opbrengsten van derden is geborgd, ontbreekt nog. Op bepaalde onderdelen verloopt dit goed, zoals bij de grondopbrengsten, maar de registratie van andere onderdelen ontbreekt nog. Daarnaast is de tijdige oplevering van de verantwoordingsinformatie en het onderzoek van de accountant bij concessiehouders in het openbaar vervoer een aandachtspunt. Voor 2022 zijn er drie concessies, maar van slechts één is de verantwoordingsinformatie beschikbaar. Dit moet niet na jaren nog steeds een openstaande afrekening zijn.

De heer **Dubbelman** benadrukt dat het jaarrekeningproces goed verloopt en prijst de prettige samenwerking.

Vragen van de commissie

De heer **Korzelius** (GL) is van mening dat de belangrijkste opmerking in het rapport van bevindingen dat de Provincie een solide financiële positie heeft met voldoende reserves. De jaarrekening en solvabiliteit laten echter zien dat de algemene reserve onder de vijftientig procent dreigt te komen. Hoe beoordeelt de accountant dat?

De heer **Killeen** antwoordt dat in de controle ook de meerjarenbegroting is meegenomen en dat er voldoende aandacht is besteed aan de manier waarop de Provincie in staat is om met tegenvallers om te gaan. Voor toekomstige tegenvallers is er een aanzienlijke buffer. Dit betreft niet alleen de algemene reserves, maar ook de bestemmingsreserves, wat betekent dat de Provincie deze bestemmingsreserves kan gebruiken om tegenvallers op te vangen.

De heer **Bierhuizen** voegt hieraan toe dat binnen het risicomanagement de bekende risico's wel worden meegenomen en gemonitord.

Mevrouw **Poot** (VVD) vraagt wat precies de aandachtspunten van de IT-omgeving zijn. De heer **Dubbelman** legt uit dat er een risico is wanneer iemand inlogt met de inloggegevens van een ander. Op dit moment wordt het vierogen-principe door de provincie niet meer gehanteerd. De handtekeningen staan in het elektronische systeem, dus het is belangrijk dat de IT-omgeving goed beveiligd is zodat de persoon correct geïdentificeerd kan worden. Daarom is het cruciaal dat de beveiligingsmaatregelen en de procedures op orde zijn om te garanderen dat het systeem betrouwbaar is.

Mevrouw **Poot** (VVD) vraagt waarom de accountant bij de aanbeveling bij de 'overige opbrengsten en de registratie daarvan' geen concretere aanbeveling heeft gedaan. Waarom is er niet geadviseerd om een centrale registratie te maken?

De heer **Killeen** benadrukt dat het wel de bedoeling is om een centrale registratie aan te leggen, maar de vorm waarin dit gebeurt is iets wat de Provincie zelf moet bepalen.

De heer **Dubbelman** wijst erop dat de centrale registratie beter georganiseerd moet worden. Op sommige onderdelen is er wel een centrale registratie, maar op andere onderdelen niet. Daarom is voor deze formulering gekozen.

De heer **Valk** (BBB) leest bij punt 12 dat er nog steeds niet precies bekend is hoeveel faunaschade er doorberekend gaat worden. Hoe kan het dat er in 2024 nog geen duidelijkheid is over wat er in 2023 betaald moet worden?

De heer **Bierhuizen** antwoordt dat er daar, net als bij alle verbonden partijen, stukken moeten worden opgeleverd. Hij verzoekt de heer Valk om deze vraag schriftelijk en technisch in te dienen voor een gedetailleerde beantwoording.

De heer **Korzelijs** (GL) merkt op dat er ook dit jaar weer is geconstateerd dat salarissen zijn betaald aan mensen die uit dienst zijn. Hij vraagt of dit een structureel probleem is. De heer **Dubbelman** legt uit dat dit punt is opgenomen in de managementletter over 2023 en dat de doorbetaling is gesignaleerd door de interne controlesystemen van de provincie. Gezien de grootte van de organisatie, het hybride werken en de doorstroom van medewerkers, komt het voor dat er per ongeluk salaris wordt doorbetaald aan spookmedewerkers. Er is een controle uitgevoerd met behulp van slimme data-analyse. Daarbij is gekeken naar medewerkers die nog in de centrale administratie staan, maar niet ziek of met verlof zijn. Uiteindelijk bleven er vijf medewerkers over. Het advies is om deze controle eens per twee jaar uit te voeren.

Marianne **Poot** (VVD) vraagt hoe de accountant kijkt naar de onderbestedingen, wellicht ook in relatie tot andere controleopdrachten. Zij vraagt zich ook af of de fouten die na de laatste begrotingswijziging zijn geconstateerd, het budgetrecht van Provinciale Staten hebben geraakt.

De heer **Killeen** antwoordt dat de onderbesteding de goede kant op gaat door een hoger percentage uitnutting. Hoewel er geen overschrijdingen zijn, was het nuttig om dit te monitoren. In 2023 was er een trendbreuk, met een aanzienlijke afname van het percentage. Hierdoor wordt de begroting niet volledig benut. Dit komt deels door de samenwerkingsverbanden van de Provincie, waardoor de Provincie niet volledig de controle heeft over bepaalde begrotingsonderdelen. Een voorbeeld hiervan is de OV-concessie, waar de provincie het lastig vindt om precies te weten wat er speelt binnen bepaalde onderdelen. Overschrijdingen op bedragen zijn zeldzaam en het is uitdagend voor een organisatie van deze omvang om in de buurt van een uitnuttingspercentage van achtennegentig procent te komen.

De heer **Soy** legt uit dat de SiSa-regelingen en uitkeringen van het Rijk vaak laat binnenkomen. Er is een tendens zichtbaar met onderbesteding en subsidies die net in de volgende periode vallen. Dit blijft een uitdaging voor de komende jaren.

In antwoord op de eerste vraag: de aanbevelingsbrief schendt het budgetrecht niet. De heer **Cebula** voegt toe dat het ging om een technische verwerking.

De heer **Killeen** merkt op dat dit aspect in de afweging is betrokken omdat de reservepositie automatisch kan leiden tot onrechtmatigheid. De constatering komt door een fout in de begroting en om die reden is dit meegewogen in de beoordeling van de accountant.

De Rekenkamercommissie heeft kennisgenomen van de opmerkingen van de accountant en zal deze zorgvuldig overwegen.

De heer **Dubbelman** merkt op dat als de commissie meer vragen heeft, ze schriftelijk technische vragen kan stellen. Hij wijst erop dat drie jaar geleden er meer duiding was bij de interim controles, met vier constatering. De **voorzitter** zegt toe dat deze constatering opnieuw gedeeld zullen worden met de Rekenkamercommissie.

De heer **Valk** (BBB) stelt een technische briefing voor over de IT-omgeving. De heer **Dubbelman** antwoordt dat dit deels bepalend is voor de controlestrategie en dat dit een keuze is van de organisatie. Dit is belangrijk voor de accountant omdat het inzicht biedt in de risico's. Er zijn verschillende processen beschreven, en dit wordt ook meegenomen in de bestuurlijke reactie. Het wordt nu opgepakt en de resultaten worden eind 2024 verwacht, vooral op het gebied van identity management en nog enkele andere aspecten.

Mevrouw **Poot** (VVD) stelt voor om de aandachtspunten in de notulen op te nemen. De aandachtspunten in dit verslag betreffen inkoop en aanbestedingen, onderbestedingen, tijdige verwerking van wijzigingen, beveiliging IT-omgeving en het percentage van vijftientig procent voor de reserves.